

Ndërkombëtarizimi i sistemeve të AFP-së në Ballkanin Perëndimor

Rezultatet e projektit dhe gjetjet e përgjithshme për një reflektim të përbashkët rreth fillesave të lëvizshmërisë për të nxënit në vendet e Ballkanit Perëndimor

“Mbështetja e arsimit dhe potencialit të të rinjve në Ballkan është thelbësore për zhvillimin e mëtejshëm të rajonit dhe një parakusht për një bashkëjetesë dhe pajtim paqësor.

COM(2018) 65 finale, Ballkani Perëndimor

“Ndërkombëtarizimi nuk është një qëllim në vetvete. Është një mjet për të përgatitur studentët për të mësuar, jetuar dhe punuar në një shoqëri ndërkulturore dhe në një treg pune ndërkombëtar.”

NUFFIC, Organizata Hollandeze për Ndërkombëtarizimin në Arsim

1.	Hyrje	1
2.	Përmbledhje e projektit	3
3.	Partneriteti	5
3.1.	Uniser soc coop	8
3.2.	EfVET	8
3.3.	Kolegji Da Vinci	9
3.4.	SEPR	9
3.5.	MCAST	10
3.6.	INCOMA	10
3.7.	ZNI	10
3.8.	MODE	11
3.9.	Dhoma e Tregtisë dhe Industrisë së Serbisë	11
3.10.	Albanian Skills	12
3.11.	Dhoma Ekonomike e Malit të Zi	12
3.12.	Qendra e të nxëniet gjatë gjithë jetës IUS në Bosnje dhe Hercegovinë	13
3.13.	Prishtina REA	13
3.14.	Qendra Kombëtare për Zhvillimin e Inovacionit dhe të Nxëniet të Sipërmarrësisë	14
4.	Aktivitetet e realizuara	14
4.1.	Lëvizshmëria e nxënësve nga BP	14
4.2.	Lëvizshmëria e mësuesve dhe stafit nga BP	16
4.3.	Detyrat e trajnimit dhe mësimdhënies	17
4.4.	Aktivitete të ndërthurura	18
5.	Rezultatet kryesore	19
5.1.	Skema e levizshmërisë të studentëve	19
5.2.	Ngritja e kapaciteteve të stafit	20
5.3.	Integrimi i sistemit dhe zhvillimi i rrjetit me BE-në	20
6.	Metodologjia	21
7.	Ndikimi	23
8.	Përfundime dhe rekomandime	24

1. Hyrje

Ndërkombëtarizimi i sistemeve të AFP-së në Ballkanin Perëndimor ka fituar një pozicion gjithnjë e më të rëndësishëm në axhendën e Procesit të Berlinit. Rëndësia strategjike e mbështetjes së lëvizshmërisë së të nxënimit të studentëve dhe stafit në vendet e Zgjerimit është pranuar në komunikatën e Komisionit Evropian " *Një perspektivë e besueshme zgjerimi për një angazhim më të fortë të BE-së me Ballkanin Perëndimor* " ¹që citon:

“ Më shumë mbështetje duhet t'i ofrohet arsimit, veçanërisht arsimit dhe formimit profesional (...). Fondet e Erasmus+ do të dyfishohen për të ndihmuar edhe më shumë qytetarët e rinj të Ballkanit Perëndimor të studiojnë dhe të fitojnë përvojë në BE, duke çuar më tej zhvillimin ekonomik dhe promovimin e vlerave të përbashkëta ”.

Thirrja pilot “ *Skema pilot e lëvizshmërisë në AFP-së për vendet e Zgjerimit dhe Afrikë* ” ²u publikua në vjeshtë të vitit 2018 nga Komisioni Evropian me objektivin e përgjithshëm për të kontribuar në përmirësimin dhe modernizim e sistemeve të AFP-së në vendet e zgjerimit dhe Afrikë. Konkretisht thirrja kishte për qëllim promovimin e aktiviteteve të lëvizshmërisë për përmirësimin e aftësive dhe kompetencave të mësuesve, nxënësve dhe menaxherëve të AFP-së dhe perspektivat profesionale të të rinjve duke përforcuar lidhjet midis AFP-së dhe tregut të punës.

Në kuadër të kesaj thirrje, projekti “ *Ndërkombëtarizimi i sistemeve të AFP-së në Ballkanin Perëndimor* ” ³(INTERVET WB) mundësoi bashkëpunimin e 14 organizatave të përfshira në AFP nga 14 vende (ndër të cilat të 6 vendet e Ballkanit Perëndimor) për të hedhur hapat e parë për rritjen e një kulture rreth lëvizshmërisë dhe dimensionit evropian të të nxënimit në këto vende në zgjerim.

Projekti është ndërtuar mbi supozimin se, për ta bërë lëvizshmërinë realitet në këto vende, ekziston nevoja për të futur "kulturën e lëvizshmërisë së të nxënimit" që Evropa e ka zhvilluar që nga fillimi i programit Erasmus në vitet '80. Veçanërisht, është thelbësore të informohen mësuesit dhe drejtorët e AFP-së mbi lëvizshmërinë e të nxënimit dhe të rriten kompetencat e tyre në planifikimin dhe menaxhimin e proceseve të projekteve të lëvizshmërisë.

Duke u nisur nga ky këndvështrim, projekti INTERVET WB është zbatuar nga janari 2020 deri në tetor 2023, duke përfshirë në mundësitë e lëvizshmërisë 426 nxënës dhe 165 staf nga Ballkani Perëndimor, dhe duke ndërtuar, në të njëjtën kohë, bazën për një “sistem lëvizshmërie” në gjendje të bëjë këtë mundësi të qëndrueshme në afat të gjatë në të gjitha këto vende.

¹ COM(2018) 65 final

²EAC/S34/2018

³EAC 2019-0571 INTERVET WB

Ky dokument synon të ndajë rezultatet dhe gjetjet kryesore të projektit që mund të sjellin një vlerë të shtuar në reflektimin e vazhdueshëm rreth ndërkombëtarizimit të sistemeve të AFP-së në Ballkanin Perëndimor brenda kornizës së perspektivës së zgjerimit të BE-së.

Ky dokument hapet me përmbledhjen e projektit (kapitulli 2), një përshkrim të shkurtër të projektit që përmbledh elementet kryesore dhe me prezantimin e partneritetit (kapitulli 3), një përshkrim të detajuar të të gjithë partnerëve të përfshirë. Kapitulli i katërt i kushtohet përshkrimit të aktivitetit të realizuara dhe kapitulli i pestë paraqet rezultatet kryesore. Në kapitullin 6 përshkruhet metodologjia e zbatuar, ndërsa impakti i projektit është analizuar në kapitullin 7. Praktikant më të mira dhe historitë e suksesit (kapitulli 8) fokusohen në disa nga pikat kryesore të projektit për sa i përket përvojave të pjesëmarrësve, qëndrueshmërisë dhe shpërndarjes së projektit. Kapitulli i fundit (kapitulli 9) i kushtohet mësimet kryesore të nxjerra dhe rekomandimeve për Komisionin Evropian dhe për praktikuesit apo profesionistët e AFP-së që dëshirojnë të zhvillojnë më tej bashkëpunimin e tyre me vendet e Ballkanit Perëndimor.

2. Përmbledhje e projektit

INTERVET WB do të thotë "Ndërkombëtarizimi i sistemeve të AFP-së në Ballkanin Perëndimor" dhe është financuar në vitin 2019 nga komisioni i BE-së nën Thirrjen "EAC/S34/2018, Skema Pilot e Lëvizshmërisë AFP për vendet e Zgjerimit dhe Afrikën".

Kjo nisëm lejoi të bashkëpunonin për gati 4 vjet - nga janari 2020 deri në tetor 2023 - 8 organizata të përfshira në AFP në disa vende të Bashkimit Evropian (Belgjikë, Francë, Itali, Maltë, Holandë, Poloni, Slloveni, Spanjë) dhe 6 organizata të disa nga vendet e zgjerimit (Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Kosova, Mali i Zi, Maqedonia e Veriut, Serbia).

Objektivi i përgjithshëm i projektit INTERVET WB ishte të përmirësonte cilësinë e ofrimit të AFP-së në 6 vende të Ballkanit Perëndimor duke favorizuar kështu punësimin e të rinjve duke organizuar përvoja të lëvizshmërisë së nxënësve të AFP-së dhe të stafit. Zbatimi i çdo veprimi të projektit fokusi ka qenë krijimi i një sistemi për ta bërë këtë mundësi të qëndrueshme në afat të gjatë.

Për shkak të Covid-19, i cili u përhap gjerësisht gjatë vitit të parë të projektit, jo të gjitha aktivitetet e parashikuara janë zbatuar siç ishin konceptuar si pasojë kufizimeve të udhëtimit dhe çështjeve të lidhura me vaksinimin. Megjithatë, me disa rregullime në formë

dhe në afatin kohor, të gjitha rezultatet e përgjithshme janë arritur me një ndikim pozitiv për të gjithë partnerët e përfshirë.

Për të arritur objektivin e përgjithshëm , projekti u fokusua në dy lloje kryesore të aktiviteteve të ndërlidhura: lëvizshmërinë e të nxënësve të AFP-së dhe ngritjen e kapaciteteve të stafit të AFP-së.

Aktiviteti kryesor i projektit, lëvizshmëria e nxënësve të AFP-së, mundësoi 426 studentë të përjetojnë 372 mobilitete afatshkurtra dhe 54 lëvizje afatgjata, duke kaluar 1 muaj ose 3 muaj në një kompani evropiane të vendosur ose në Itali, Francë, Spanjë, Slloveni ose Poloni për një stazh apo praktike pune, duke pasuruar rrugët e tyre të formimit me dimensionet e të nxënësve ndërkombëtar dhe të bazuar në punë.

Në të njëjtën kohë, 184 mësues dhe personel të AFP-së janë përfshirë në mundësitë ndërkombëtare të ngritjes së kapaciteteve . Lloje të ndryshme aktiviteteve që synojnë mësuesit dhe stafin e AFP-së janë organizuar për të përgatitur stafin nga Ballkani Perëndimor (BP) për menaxhimin e lëvizshmërisë së studentëve dhe për të mbështetur zhvillimin e aftësive, kompetencave dhe njohurive të reja falë shkëmbimit dhe të nxënësve nga kolegët me praktikuesit e BE-së. Në veçanti, mësuesit dhe stafi nga BP janë përfshirë në: 3 raunde të mobiliteteve për mbrojtjen e punës në BE, 3 shkolla verore, 3 seminare të ekipeve tematike nga EfVET dhe aktivitetin Java e trajnimit të mësuesit nga Uniser .

Për më tepër, janë organizuar 33 detyra trajnimi dhe mësimdhënieje, duke përfshirë stafin e Uniser që kanë vizituar të gjitha vendet e Ballkanit Perëndimor për të trajnuar mësuesit, drejtorët dhe stafin administrativ të shkollave të AFP-së se si të planifikojnë dhe zbatojnë një projekt lëvizshmërie dhe duke i mbështetur ata në përgatitjen para nisjes së nxënësve të AFP-së.

Gjatë gjithë projektit, aktivitetet e ndërthurura, të lidhura me aspektet menaxheriale të projektit, kanë përfshirë të gjithë partnerët.

Falë aktiviteteve të realizuara janë arritur tre rezultate kryesore:

- Një skemë lëvizshmërie për nxënësit e AFP-së, të sapodiplomuarit dhe stafin e institucioneve të AFP-së, e përshtatur me karakteristikat e rajonit të BP-së, është zhvilluar, testuar dhe integruar.
- Kompetencat e stafit të institucioneve të AFP-së në fushat e lëvizshmërisë ndërkombëtare, si dhe menaxhimi dhe administrimi i brendshëm, metodologjia e planifikimit dhe mësimdhënies të lëndëve sektoriale janë përmirësuar.
- Integrimi dhe ndërveprimi i komponentëve të ndryshëm të sistemit të AFP-së në BP është rritur dhe bashkëpunimi me disa institucione evropiane të AFP-së është zhvilluar.

Falë INTERVET WB i është dhënë akses 278 ofrues të AFP-së nga të gjitha 6 vendet e BP-së dhe tani ata janë aktorë aktivë të procesit të krijimit të kulturës së lëvizshmërisë mësimore. Duke punuar së bashku gjatë 4 viteve, partnerët e projektit kanë zgjeruar rrjetin e tyre të institucioneve dhe organizateve partnere jashtë vendit dhe kanë forcuar bashkëpunimin e tyre duke zhvilluar disa projekte dhe bashkëpunime të reja që do të sigurojnë qëndrueshmërinë e skemave të lëvizshmërisë, edhe pas përfundimit të projektit.

3. Partneriteti

Partneriteti është ndërtuar me kujdes mbi objektivat dhe rezultatet e pritura të Projektit dhe partnerët e përfshirë të BE-së sipas bashkëpunimit të mëparshëm dhe të suksesshëm në projektet Erasmus+, kryesisht KA1 dhe KA2.

Në Evropë, partneriteti përbëhet nga 3 ofrues të AFP-së (SEPR, Kolegji MCAST dhe ROC Da Vinci) që konsiderohen si institucione ekselente për shkak të praktikave të tyre të mira në fushën e nxënies në vendin e punës dhe lëvizshmërisë së të nxënies, 4 ofrues të lëvizshmërisë (UNISER, INCOMA, MODE, ZNI), organizata të specializuara në zbatimin e përvojave të lëvizshmërisë së të nxënies në AFP me cilësi të lartë dhe 1 rrjet i BE-së i organizatave të AFP-së (EfVET).

Në Ballkanin Perëndimor, partnerët e përfshirë ishin 2 aktorë biznesi - Dhoma e Tregtisë dhe Industrisë së Serbisë dhe Dhoma e Ekonomisë e Malit të Zi -, 1 universitet privat - Qendra e të nxënies gjatë gjithë jetës IUS në Bosnje dhe Hercegovinë - dhe 3 OJQ që mbështesin AFP-në - Prishtina REA (Kosovë), Qendra Kombëtare për Zhvillimin e Inovacionit dhe Të Nxënies Sipërmarrës (Republika e Maqedonisë së Veriut), Albanian Skills (Shqipëri).

Partnerët në BP janë përzgjedhur me kujdes në mënyrë që të mos përfshijnë vetëm një ofrues të AFP-së për çdo vend, por organizata të afta të arrijnë dhe të përfshijnë në aktivitetet e lëvizshmërisë shkollat e AFP-së nga i gjithë vendi. Ky rol shumëfishues siguroi një ndikim më të madh dhe një efekt kaskadë në drejtim të ndërtimit të kapaciteteve dhe zhvillimit të stafit. Për më tepër, përfshirja e subjekteve që përfaqësojnë botën e biznesit siguroi lidhjen reale me nevojat e tregut të punës.

PARTNERËT NË BE									
	Uniser	Incoma	SEPR	Mode	ZNI	Da Vinçi	EfVET	MCAST	TOT
Vendi	Italia	Spanja	Franca	Polonia	Sllloveni a	Holanda	Belgjika	Malta	
Nxënësit e Lëvizshmërisë Afatshkurtër (të mikpritur)	100	96	53	71	91	0	0	0	411
Nxënësit e Lëvizshmërisë Afatgjatë (të mikpritur)	20	20	7	7	0	0	0	0	54
Totali i Nxënësve të mikpritur gjatë Lëvizshmërisë	120	116	60	78	91	0	0	0	465
Totali i Stafit të mikpritur gjatë Lëvizshmërisë	40	14	38	0	0	74	0	42	208

	PARTNERËT NË BP						
	CCIS	Aftësitë shqiptare	CEM	IUS	Reja e Prishtinës	NCDIEL	Totali
Vendi	Serbi	Shqipëri	Mali i Zi	Bosnje Hercegovina	Kosovo	Maqedonia e Veriut	
Shkollat e përfshira	89	48	23	32	63	23	278
Totali i nxënësve të përfshirë në Lëvizshmëritë	101	107	49	88	49	71	465
Totali i stafit të përfshirë në Lëvizshmëritë	32	32	33	31	48	32	208

3.1. Uniser soc coop

Projekti është konceptuar dhe menaxhuar nga Uniser Soc. Coop. (Bologna, Itali), një organizatë jofitimprurëse me qendër në Itali, me degë në Spanjë dhe Poloni, që mbështet që nga viti 1998 ndërkombëtarizimin e ofruesve të arsimit dhe formimit. Falë përvojës 25 vjeçare në fushën e menaxhimit të projekteve të lëvizshmërisë së të nxënimit në kuadër të programeve të BE-së, Uniser zhvilloi një model menaxhimi dhe një platformë teknologjike informacion (TI) (Moving Generation) që lehtëson përfshirjen e ofruesve të AFP-së që nuk mund të kishin akses në këto nisma, për shkak të mungesës së kohës, burimeve apo kompetencave të stafit të tyre.

Ideja e INTERVET B ishte transferimi i këtij modeli dhe mjetesh të suksesshme, të cilat po përmirësohen dhe përditësohen vazhdimisht, në vendet jo anëtare të BE-së, duke përfshirë partnerët e BB-së në gjendje të angazhojnë qendra të AFP-së nga i gjithë vendi për të zgjeruar ndikimin dhe për të siguruar qëndrueshmërinë e projekti.

Në kuadër të projektit Uniser priti 120 studentë në mobilitetin e të nxënimit, 40 mësues dhe staf për aktivitetet e ngritjes së kapaciteteve dhe dërgoi stafin e vet në të gjitha vendet e BB për të ofruar 30 detyra mësimore dhe trajnimi për të mbështetur organizatat lokale në përgatitjen dhe menaxhimin e mobilitetit.

3.2. EfVET

EfVET (Bruksel , Belgjikë) është një organizatë evropiane ombrellë e ofruesve të arsimit dhe formimit teknik dhe profesional nga 26 vende të Erasmus+. EfVET përfaqëson drejtpërdrejt pikëpamjet e anëtarëve të tij mbi çështjet e AFP-së për të gjitha institucionet dhe organet e Bashkimit Evropian dhe i përgjigjet të gjitha proceseve të duhura të konsultimit. EfVET ofron një rrjet profesionistësh dhe për të nxitur lidhjet midis studiuesve, njerëzve të biznesit dhe praktikuesve në Arsimin dhe Formimin Profesional dhe të Nxënimit Gjatë Gjithë Jetës.

Në periudhën 2019 - 2024 EfVET synoi të nxisë partneritetet ndërkombëtare të ofruesve të AFP-së, duke mbështetur reflektimin dhe përfshirjen aktive të ofruesve të AFP-së në politikat evropiane dhe promovimin e ndërgjegjësimit dhe zbatimin e politikave evropiane të AFP-së në nivel kombëtar dhe rajonal.

Vlera e shtuar kryesore që EfVET i solli projektit ishte në aspektin e rrjetëzimit dhe shpërndarjes. Më konkretisht, ndër të tjera, EfVET kishte qëllim promovimin e cilësisë, rëndësisë dhe atraktivitetit të AFP-së dhe të nxisë bashkëpunimin ndërkombëtar nëpërmjet pjesëmarrjes së mësuesve nga Ballkani Perëndimor në konferencat e Ekipit Tematik të EfVET mbi "Ndërkombëtarizimin dhe Levizshmërinë e të Nxënimit". Këto takime

janë organizuar çdo vit dhe kanë qenë një mundësi e shkëlqyer për ngritjen e kapaciteteve dhe rrjetëzimin për të gjithë pjesëmarrësit.

3.3. Kolegji Da Vinci

Kolegji Da Vinci (Dordrecht, Holandë) është një Kolegj rajonal i AFP-së që ofron një larmi të madhe degësh të ndryshme të arsimit të mesëm profesional (Teknologji dhe Media, Studime Biznesi dhe Sipërmarrje, Shëndetësi dhe Kujdes) së bashku me formim në kompani dhe arsim për të rritur për rreth 7000 studentë. Kolegji Da Vinci është një qendër njohurish dhe ekspertize për AFP-në inovative dhe frymëzuese, duke eksploruar zgjidhje inovative dhe kreative për çështjet aktuale dhe të ardhshme të tregut të punës.

Da Vinci është angazhuar duke pritur stafin e shkollave të AFP-së nga BP në aktivitetet e Shkollave Verore dhe të formimit në punë (*job shadoëing*) dhe në organizimin e konferencës së Ekipit Tematik të EfVET 2021 , të mbajtur online për shkak të kufizimeve të udhëtimit ende në fuqi gjatë pandemisë së Covid-19.

3.4. SEPR

SEPR (Lyon, Francë) është një qendër formimi profesional e krijuar në vitin 1864. Ajo është një organizatë jofitimprurëse, që menaxhon 5 institucione të ndryshme arsimore: 1 shkollë të mesme profesionale me 600 studentë me kohë të plotë, 2 qendra formimi praktik me 2800 studentë, 1 shkollë të mesme private me 150 nxënës, 1 institucion për të nxënëit gjatë gjithë jetës që mirëpret 150 të rritur. SEPR propozon 110 kurrikula në 6 fusha të ndryshme. Për gati 30 vjet, SEPR ka zhvilluar një politikë proaktive të lëvizshmërisë në Evropë dhe hapjes ndaj botës me objektivin konkret për t'i dhënë çdo nxënësi mundësinë për të pasur një përvojë profesionale dhe personale jashtë vendit dhe për të integruar një dimension evropian në formimin e tij duke promovuar lëvizshmërinë e personelit mësimdhënës dhe jomësimdhënës.

Në kuadër të projektit, SEPR mikpriti mësuesit dhe stafin nga BP për formim në punë falë përvojës shumëvjeçare në drejtim të ofrimit të mundësive të të nxënëit, shkëmbimit të ndërsjellë profesional dhe kulturor. Për më tepër, SEPR mikpriti gjithashtu konferencën e Ekipit Tematik të EfVET 2022, e cila kishte si fokus ndërkombëtarizimin, gjithëpërfshirjen dhe qëndrueshmërinë.

E fundit, por jo më pak e rëndësishme, SEPR mikpriti 60 nxënës nga gjashtë vendet e Ballkanit Perëndimor dhe organizoi për ata vende praktike profesionale në Lyon.

3.5. MCAST

MCAST (Paola, Maltë) është institucioni më i madh i arsimit profesional në Maltë dhe ofron kurse në disa degë për rreth 6.700 nxënës me kohë të plotë dhe 5.000 të rritur me kohë të pjeshme gjatë çdo viti akademik. Misioni i deklaruar që udhëheq Kolegjin dhe punonjësit e tij është si më poshtë: “Të ofrojë arsim dhe formim profesional të aksesueshëm nga të gjithë universalisht me një dimension ndërkombëtar, që i përgjigjet nevojave të individit dhe ekonomisë”.

Ky projekt përfaqësoi për MCAST mundësinë e parë të bashkëpunimit me vendet e Ballkanit Perëndimor dhe kjo pjesëmarrje u bë me qëllim të zhvillimit të projekteve të bashkëpunimit për shkëmbimin dhe përmirësimin e ndërsjellë.

Duke qenë një ofruer i AFP-së me cilësi të standardeve evropiane, pjesëmarrja në MCAST ka qenë shumë e çmuar sepse e lejoi atë të ndajë përvojën e tij me mësuesit dhe profesionistët e sektorit të AFP-së të vendeve të BP, përmes formimit në punë. MCAST gjithashtu mikpriti virtualisht edicionin 2020 të Ekipit Tematik të EfVET , i organizuar online për shkak të pandemisë Covid-19.

3.6. INCOMA

Incoma është një agjenci trajnimi dhe kërkimi me qendër në Sevilje (Spanjë) me një përvojë të madhe në zhvillimin dhe koordinimin e projekteve ndërkombëtare të financuara kryesisht në kuadër të programeve të BE-së, veçanërisht në fushat e arsimit, formimit dhe kërkimit.

Fusha kryesore e aktiviteteve të Incomës është menaxhimi i projekteve të lëvizshmërisë që synojnë studentët, nxënësit, kursantët dhe mësuesit, duke lëvizur rreth 1000 njerëz çdo vit.

Në kuadër të projektit INCOMA u fokusua në mikpritjen e 116 studentëve të BP për praktikën e tyre profesionale dhe në organizimin e një prej tre shkollave verore për mësuesit dhe stafin nga vendet e BP.

3.7. ZNI

ZNI (Maribor, Slloveni) ZNI është një organizatë që menaxhon projekte për lëvizshmërinë e nxënësve të AFP-së, për personat e papunë dhe për bizneset si mbështetje për t'i ndihmuar ata të zhvillojnë burimet e tyre njerëzore. ZNI ka përvojë të gjerë në zhvillimin dhe zbatimin

e projekteve ndërkombëtare të lëvizshmërisë dhe shkëmbimeve të ndryshme. Në kuadër të Erasmus+, ZNI ka organizuar punësime jashtë vendit për shtetasit sllovenë, dhe punësim në biznese anembanë Sllovenisë për kandidatët ndërkombëtarë.

ZNI ka të përbashkët historinë dhe kulturën me vendet e BP dhe për këtë arsye ka edhe mirëkuptim të ndërsjellë. Pas shpërbërjes së Jugosllavisë ka ende lidhje ekonomike dhe bashkëpunime ndërmjet kompanive sllovene dhe atyre ballkanike dhe ka gjithashtu një vazhdimësi historike të lëvizjes së njerëzve për një punë në Slloveni nga vendet e Ballkanit, edhe për shkak të afërsisë gjuhësore.

Falë projektit ZNI ofroi 91 vende pune cilësore për nxënësit nga vendet e BP-së në kompanitë partnere sllovene.

3.8. MODE

Fondacioni Move and Develop (Ęroclaĕ, Poloni) ĕshtĕ njĕ organizatĕ e fokusuar nĕ ofrimin e mundĕsive arsimore dhe nxitjen e lĕvizshmĕrisĕ midis tĕ rinjve dhe tĕ rriturve me fokus tĕ veĕantĕ nĕ pĕrgatitjen e tyre pĕr sfidat e tregut tĕ punĕs. MODE ĕshtĕ i bazuar nĕ Ęroclaĕ dhe ĕshtĕ aktive nĕ 5 rajone tĕ Polonisĕ duke punuar me shkollat pĕr t'u ofruar tĕ rinjve (rreth 1000 nĕ vit) mundĕsi tĕ lĕvizshmĕrisĕ arsimore (sĕ tĕ nxĕnit) nĕ sektorĕ tĕ ndryshĕm.

MODE mikpiti 78 studentĕ tĕ AFP-sĕ nga Ballkani Perĕndimor, 71 pĕr njĕ pĕrvojĕ afatshkurtĕr dhe 7 pĕr njĕ pĕrvojĕ afatgjatĕ.

3.9. Dhoma e Tregtisĕ dhe Industrisĕ sĕ Serbisĕ

Dhoma e Tregtisĕ dhe Industrisĕ sĕ Serbisĕ - CCIS (Beograd, Serbi) ĕshtĕ shoqata kryesore e biznesit nĕ Serbi. Shtyllat mĕ tĕ rĕndĕsishme tĕ organizatĕs janĕ: pĕrfaqĕsimi i interesave tĕ ekonomisĕ para Qeverisĕ sĕ Serbisĕ dhe organeve e institucioneve tĕ tjera shtetĕrore, pĕrkrahja e kompanive pĕrmes shĕrbimeve, ndĕrmjetĕsimit dhe konsulencĕs dhe ndĕrkombĕtarizimi i biznesit serb pĕrmes pĕrmirĕsimit tĕ bashkĕpunimit ekonomik ndĕrkombĕtar.

CCIS ĕshtĕ gjithashtu shumĕ aktive nĕ pĕrmirĕsimin e politikave arsimore dhe zhvillimin e tĕ nxĕnit gjatĕ gjithĕ jetĕs. Qendra CCIS pĕr edukim dhe arsimin dual ĕshtĕ e ndarĕ nĕ dy departamente. E para, Departamenti pĕr Edukim ĕshtĕ pĕrgjegjĕs pĕr organizimin e trajnimeve tĕ biznesit tĕ krijuara pĕr tĕ pĕrmirĕsuar kompetencat dhe aftĕsitĕ e punonjĕsve dhe menaxherĕve. Departamenti tjetĕr pĕr Arsimin Dual dhe Politikat Arsimore ĕshtĕ pĕrgjegjĕs pĕr aktivitetet e arsimit formal, pra pĕr lidhjen e biznesit dhe sistemeve

arsimore formale që synojnë të krijojnë arsimin bazuar në rezultatet e të nxënit në përputhje me nevojat ekonomike.

CCIS ka qenë e përfshirë për shkak të kontaktit të saj me rreth 400 ofrues të AFP-së në Serbi dhe bashkëpunimit të vazhdueshëm me 80 shkolla serbe në aktivitetet e arsimit dual, duke vepruar si një urë lidhëse ndërmjet AFP-së dhe sektorëve të biznesit.

Falë punës së CCIS, 93 nxënës dhe 32 anëtarë stafi nga Serbia kanë marrë pjesë në iniciativat e lëvizshmërisë së të nxënit.

3.10. Albanian Skills

Albanian Skills (Tiranë, Shqipëri) është një organizatë e pavarur shqiptaro-zvicerane, pa asnjë qëllim ekonomik, që beson se ekonomia funksionale e një vendi ka nevojë për profesionistë të aftë dhe të kualifikuar dhe jo vetëm akademikëve të arsimuar teorikisht. Prandaj, kjo OJQ-ja synon të promovojë aftësitë dhe në këtë mënyrë të përmirësojë njohjen dhe statusin e arsimit dhe formimit profesional në shoqërinë shqiptare. Për këtë qëllim Albanian Skills organizon çdo vit Konkursat e Aftësive në Shqipëri.

Albanian Skills morën pjesë në këtë projekt, duke u ofruar 48 institucioneve shqiptare ofruese të AFP-së, me të cilat është në kontakt për organizimin e konkursit të aftësive, mundësinë për të zhvilluar dimensionin e tyre ndërkombëtar dhe për të përgatitur brezat e tanishëm dhe të ardhshëm të punëtorëve për t'iu përgjigjur sfidave moderne të tregut evropian të punës.

Falë punës së Albanian Skills, 99 studentë dhe 32 anëtarë stafi nga i gjithë vendi janë përfshirë në mundësitë e lëvizshmërisë së të nxënit.

3.11. Dhoma Ekonomike e Malit të Zi

Dhoma Ekonomike e Malit të Zi - CEM (Podgoricë, Mali i Zi) është një organizatë profesionistësh që i bashkon të gjitha subjektet tregtare në Mal të Zi në baza të detyrueshme. CEM mbron interesat e komunitetit të biznesit si përmes iniciativave ligjore ndaj organeve qeveritare dhe përkushtimit të përhershëm për futjen e standardeve në ndërmarrje duke rritur në këtë mënyrë konkurrencën e tyre. Në lidhjen e përditshme me kompanitë, CEM zotëron një panoramë të gjërë dhe të dobishme për të identifikuar nevojat arsimore për fuqi punëtore të kualifikuar dhe teknologjitë e avancuara nga të cilat kushtëzohet rritja e të ardhmes.

CEM mbështeti zbatimin e projektit në Mal të Zi duke përfshirë 45 nxënës dhe 33 anëtarë stafi, me qëllim të tejkalimit të hendekut ekzistues të aftësive dhe mospërputhjen midis kërkesës dhe ofertës në tregun e punës që goditi kompanitë anëtare të CEM në përpjekjet e

tyre për të ndjekur standardet evropiane për një rritje të zgjuar, të qëndrueshme. dhe gjithëpërfshirëse.

3.12. Qendra e të nxënit gjatë gjithë jetës IUS në Bosnje dhe Hercegovinë

Universiteti Ndërkombëtar i Sarajevës - IUS (Sarajevë, Bosnjë dhe Hercegovinë) është themeluar nga Fondacioni për Zhvillimin e Arsimit në Sarajevë në vitin 2004. Që nga themelimi i tij, Universiteti Ndërkombëtar i Sarajevës është përfshirë në zhvillimin akademik të rajonit, dhe si pjesë për rëndësinë që i jep filozofisë të "të nxënit gjatë gjithë jetës", ka krijuar Qendrën IUS Life – Lifelong Learning për të ndarë përvojën e saj dhjetëvjeçare me njerëz nga të gjitha fazat dhe sferat e jetës.

Duke filluar me Vitin Akademik 2013-2014, IUS Life – Lifelong Learning Center synon të ndihmojë zhvillimin personal dhe profesional të publikut përmes programeve arsimore për kompanitë e sektorit publik dhe privat, shkollat, organizatat dhe personat ndërkombëtarë si dhe qytetarët privatë. Për të krijuar një fuqi punëtore më të trajnuar dhe për të kontribuar në ekonominë e Bosnje-Hercegovinës, programe të ndryshme të formimit profesional dhe zhvillimit profesional, kurse të gjuhëve të huaja dhe njohurive kompjuterike, programe certifikimi dhe seminare mbahen nga Qendra Life – Lifelong Learning IUS.

Qendra e të nxënit gjatë gjithë jetës IUS mori pjesë në këtë projekt duke përfshirë shkollat e AFP-së nga i gjithë vendi dhe duke i mbështetur ato në dërgimin e 80 nxënësve dhe 31 anëtarëve stafit.

3.13. Prishtina REA

Prishtina REA (Prishtinë, Kosovë) është themeluar me iniciativën e Agjencisë Evropiane për Rindërtim (AER) në vitin 2001 si pjesë e Programit të Integruar të Bashkimit Evropian për Zhvillimin e NVM-ve për Kosovën. Me qendër në Prishtinë, si ofrues i shërbimeve me përvojën më të madhe në zhvillimin ekonomik në Kosovë, Agjencia mbështet zhvillimin e politikave që stimulojnë zhvillimin ekonomik, zhvillimin e komunitetit, integrimin social dhe përfshirjen sociale duke ofruar një përvojë të gjerë në hartimin dhe ofrimin e shërbimeve që nxisin zhvillimin socio-ekonomik dhe bashkëpunimin e partneriteteve. Prishtina REA është e certifikuar me ISO 9001:2015 dhe ISO 27001:2013, duke garantuar ruajtjen e nivelit të lartë të cilësisë dhe sigurisë së informacionit në të gjitha aspektet e funksionimit të saj. Prishtina REA ka arritur të bëhet partner i njohur ndërkombëtarisht në si partner në inovacion, dixhitalizim dhe zbatues TIK me kontrata kombëtare dhe ndërkombëtare, bazuar në procedurat e saj të sigurimit të cilësisë.

Prishtina REA mori pjesë në këtë projekt, për të kontribuar në zhvillimin e AFP-së në Kosovë, duke përfshirë rreth 50 ofrues të AFP-së në aktivitetet e projektit dhe duke i lejuar ata të dërgojnë 44 studentë dhe 48 anëtarë stafi jashtë vendit, duke nxitur zbatimin e përvojave të lëvizshmërisë të të nxënimit dhe përvetësimi i ekspertizën që duhet të integrohen në sistemin e arsimit në shkollë.

3.14. Qendra Kombëtare për Zhvillimin e Inovacionit dhe të Nxënimit të Sipërmarrësisë

Qendra Kombëtare për Zhvillimin e Inovacionit dhe të Nxënimit të Sipërmarrësisë - NCDIEL (Shkup, Republika e Maqedonisë së Veriut) është themeluar në nëntor 2009 me mbështetje financiare nga Bashkëpunimi Austriak për Zhvillim (ADC) në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Misioni i NCDIEL është promovimi, mbështetja dhe zhvillimi i inovacionit dhe i të nxënimit të sipërmarrësisë, me qëllim të uljes së papunësisë përmes krijimit të bizneseve të reja inovative dhe forcimit të sektorit të NVM-ve në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

Falë punës së NCDIEL-it, 65 nxënës dhe 32 anëtarë stafi nga Republika e Maqedonisë së Veriut janë përfshirë në mundësitë e lëvizshmërisë të të nxënimit, duke ndihmuar në zhvillimin e një sistemi më të qëndrueshëm dhe efektiv të arsimit dhe formimit teknik.

4. Aktivitetet e realizuara

Aktivitetet kryesore të projektit kanë të bëjnë me ofrimin e përvojave të lëvizshmërisë së të nxënimit për studentët e AFP-së, që shkojnë në vendet e BE-së për përvoja të nxënimit në vendin e punës, dhe për mësuesit dhe anëtarët e stafi të AFP-së, të përfshirë në mundësitë ndërkombëtare të ndërtimit të kapaciteteve. Për më tepër, aktivitetet e ndërthurura, të lidhura me aspektet menaxheriale të projektit, kanë përfshirë të gjithë partnerët gjatë gjithë kohëzgjatjes së projektit.

Më poshtë do të gjeni më shumë detaje rreth aktiviteteve kryesore të realizuara.

4.1. Lëvizshmëria e nxënësve nga BP

Lëvizshmëria e të nxënimit të nxënësve ishte zemra rrahëse e projektit, duke përfshirë gjithsej 426 nxënës nga i gjithë Ballkani Perëndimor.

Gjatë kohëzgjatjes së projektit janë organizuar 372 lëvizshmëri afatshkurtra për nxënësit e AFP-së që ndjekin një kualifikim të nivelit KEK4 në 6 vendet e synuara të zgjerimit. Ata morën pjesë në stazhe apo praktika pune 1 mujore në një kompani evropiane të vendosur ose në Itali, Francë, Spanjë, Slloveni ose Poloni. Çdo grup pjesëmarrësish shoqërohej nga një person shoqëruar (gjithsej 39) i cili/e cila i monitoronte gjatë gjithë kohëzgjatjes së lëvizjes. Këto përvoja i lejuan studentët të pasurojnë rrugën e tyre të formimit me dimensionet e të nxënësve ndërkombëtar dhe të bazuar në vendin e punës.

Veçanërisht, këto mundësi i pajisën të rinjtë me kompetenca kyçe dhe kompetenca profesionale të cilat do të lehtësojnë kalimin e tyre në tregun e punës dhe zhvillimin e tyre personal. Studentët janë përzgjedhur, përgatitur, shoqëruar nga staf i kualifikuar dhe janë mentoruar gjatë gjithë përvojës së tyre dhe pasi janë kthyer në shtëpi.

Për më tepër, janë organizuar 54 përvoja afatgjata të të nxënësve bazuar në vendin e punës jashtë vendi, me kohëzgjatje 3 mujore për nxënësit e AFP-së (KEK4 dhe KEK5) . Pjesëmarrësit u diplomuan së fundmi brenda këtyre 12 muajve dhe ata po studiojnë në 6 vendet e Ballkanit Perëndimor të përfshirë në projekt. Përvojat janë konceptuar si një ndërlidhje e natyrshme mes arsimit dhe tregut të punës. Studentët e AFP-së po vazhdonin formimin e tyre, duke e pasuruar kurrikulin e tyre dhe duke importuar disa kompetenca profesionale që kontribuan në zhvillimin e ekonomisë lokale dhe lehtësuan kalimin e tyre në tregun e punës.

	CCIS	Albanian Skills	CEM	IUS	Prishtina REA	NCDIEL	Totali
Nxënës të përfshirë në Lëvizshmëritë Afatshkurtra (duke përfshirë personat shoqëruar)	90	88	45	75	46	67	411
Nxënës të përfshirë në Lëvizshmëritë Afatshkurtra (duke përjashtuar personat shoqëruar)	82	80	41	67	41	61	372
Nxënës të përfshirë në Lëvizshmëritë	11	19	4	13	3	4	54
Lëvizshmëritë e nxënësve në total	101	107	49	88	49	71	465

4.2. Lëvizshmëria e mësuesve dhe stafit nga BP

Janë bërë shumë përpjekje për zhvillimin e aftësive, kompetencave dhe njohurive të stafit të ofruesve të AFP-së të vendeve të zgjerimit që kanë të bëjnë me temën e lëvizshmërisë dhe të nxënit në vendin në punë. Projekti e adresoi këtë objektiv me 3 lloje të ndryshme lëvizshmërisë që synonin në mënyrë specifike stafin e AFP-së në vendet e BP.

Aktiviteti i parë për ngritjen e stafit të AFP-së në vendet në zgjerim konsistoi në formimin në vendin e punës, i cili u dha mundësinë 57 mësuesve dhe menaxherëve të vizitonin për 1 javë tre institucione ekselence në AFP-së në Evropë: SEPR në Francë (nëntor 2021); Kolegji Roc Da Vinci në Holandë (prill 2022); dhe MCAST në Maltë (tetor 2022). Falë formimit në punë, menaxherët dhe mësuesit vëzhguan disa nga praktikatat më të mira në fushën e AFP-së të zbatuara në Evropë. Pjesëmarrësit vizituan institucionet e AFP-së dhe kaluan tre ditë me stafin dhe kolegët nga BE-së, duke punuar së bashku dhe duke shkëmbyer në lidhje me programet, kurrikulat, metodologjitë dhe mjetet e formimit, strategjitë e ndërkombëtarizimit dhe menaxhimin e projekteve të lëvizshmërisë.

Aktiviteti i dytë që synonte stafin e AFP-së ishte ndjekja e 3 shkollave verore me temën e lëvizshmërisë së të nxënit. Këto trajnime për mësuesit u organizuan nga Uniser (qershor 2020), Incoma (korrik 2021) dhe Kolegji ROC Da Vinci (prill 2022) dhe ju dhanë mundësinë 42 mësuesve dhe praktikuesve të AFP-së nga 6 vendet e BP-së të trajnoheshin për lëvizshmërinë në AFP nga pedagogë dhe ekspertë të fushës duke ndarë praktikatat e mira me pjesëmarrësit nga vende të tjera të BE-së.

Për shkak të pandemisë Covid-19, Shkolla Verore e parë u organizua online dhe u fokusua në përgatitjen e mësuesve nga i gjithë Ballkani Perëndimor për menaxhimin e lëvizjeve të ardhshme të nxënësve, pavarësisht kësaj periudhe të vështirë.

Aktiviteti i tretë që synonte stafin e AFP-së ishte i lidhur me seminarin vjetor të Ekipeve Tematike të EfVET. E lançuar në vitin 2018, Ekipeve Tematike janë grupe të institucioneve të AFP-së që veprojnë si "think tank" dhe pikë referimi për AFP-në në 5 fusha specifike: Shkollë-Ndërmarrje; Teknologjitë dhe Industria 4.0; Përfshirja Sociale; Lëvizshmëria e të nxënit dhe ndërkombëtarizimi; Kualifikimet e Përbashkëta Evropiane; Të nxënit e mundësuar nga teknologjia.

Pjesëmarrja e mësuesve të AFP-së në seminarin vjetor të ekipeve tematike të fushës "Lëvizshmëria e të nxënit dhe ndërkombëtarizimi" ishte pjesë e strategjisë së ndërtimit të kompetencave të partneritetit, e cila krijoi mundësi për të futur elementë të rinj të inovacionit në vendet e BP-së.

Dy Seminarin e para të Ekipeve Tematik, të organizuara nga MCAST në qershor 2020 dhe nga Kolegji Da Vinci në maj 2021, u zhvilluan online për shkak të pandemisë Covid-19. Seminari i tretë i Ekipeve Tematik, organizuar në maj 2022 nga SEPR me mbështetjen e EfVET dhe

Uniser, u zhvillua në Lyon dhe përfshiu 20 persona nga vendet e BP midis 102 profesionistëve nga e gjithë bota.

Për më tepër, për shkak të pamundësisë për të udhëtuar gjatë dy takimeve të para të ekipeve tematike, 24 anëtarë stafi dhe mësues nga BP janë ftuar të marrin pjesë në Javën e Mësuesit nga Uniser në maj 2023, një aktivitet treditror kushtuar ngritjes së kapaciteteve dhe trajnimit të mësuesve rreth ndërkombëtarizimit në arsim.

	Data	Vendi i zhvillimit	Pjesëmarrësit
I Formim në punë	Nëntor 2021	Francë	18
II Formim në punë	Prill 2022	Holandë	19
III Formim në punë	Tetor 2022	Maltë	20
I Shkolla Verore	Qershor 2020	Online	16
II Shkolla Verore	Korrik 2021	Spanjë	14
III Shkolla Verore	Prill 2022	Holandë	12
I Ekipi Tematik	Qershor 2020	Online	20
II Ekipi Tematik	Maj 2021	Online	43
III Ekipi Tematik	Maj 2022	Francë	22
Java e Mësuesit Uniser	Maj 2023	Itali	24
Totali i Lëvizshmërive të të nxënësve			208

4.3. Detyrat e trajnimit dhe mësimdhënies

Jo të gjitha mobilitetet e stafit ishin të orientuara drejt BE-së. 33 detyra trajnimi dhe mësimdhënieje sollën stafin e Uniser në vendet e BP-së për të trajnuar stafin dhe nxënësit e AFP-së.

Të 18 detyrat e trajnimit synonin trajnimin e mësuesve, drejtorëve dhe stafit administrativ të shkollave të AFP-së se si të planifikojnë dhe zbatojnë një projekt mobiliteti dhe t'i përgatisin ata në menaxhimin e lëvizshmërisë së ardhshme të nxënësve.

15 detyrat e mësimdhënies mundësuan forcimin e përgatitjes para nisjes së nxënësve të AFP-së të ofruar nga partnerët vendas.

Riformulimi i aktiviteteve për shkak të pandemisë Covid-19 e shndërroi raundin e parë prej 6 detyrash trajnimi (21 maj dhe 24 qershor 2020) në sesione ëbinaresh virtuale të shtrira në 6 ditë, të organizuara për çdo vend të BP.

6 Detyrat e Trajnimit Virtual

12 Detyrat e trajnimit në prezence fizike
15 Detyra mësimdhënie
607 anëtare stafi nga BP-të përfshirë

4.4. Aktivitete të ndërthurura

Në lidhje me zbatimin e aktiviteteve kryesore të lëvizshmërisë, partnerët kanë punuar në menaxhimin e përgjithshëm të projektit. Për ta bërë këtë, disa aktivitete të ndërthurura në lidhje me koordinimin e projektit, menaxhimin e cilësisë, shpërndarjen dhe qëndrueshmërinë kanë përfshirë të gjithë partnerët gjatë gjithë kohëzgjatjes së projektit.

Në veçanti, një rol vendimtar për të gjitha detyrat e menaxhimit të projektit kanë pasur 5 takimet e partnerëve ndërkombëtar të projektit: 1 Takimi fillestar (në internet, në qershor 2020), 3 takime vjetore (Sarajevë, Qershor 2021; Beograd, Mars 2022; Tiranë, Nëntor 2022), 1 Takimi Përfundimtar (Bruksel, Shtator 2023). Në këto takime kanë marrë pjesë përfaqësuesit e caktuar të të gjithë partnerëve nga organizatat e tyre si “anëtarë të grupit koordinues”. Gjatë takimeve partnerët raportuan për arritjet e tyre në seancat plenare, punuan në grupe dhe diskutuan organizimin e aktiviteteve për muajt në vijim, trajtuan të gjitha çështjet administruese dhe cilësore. Për shkak të pandemisë Covid-19 Takimi Fillestar i mbajtur në Qershor 2020 është organizuar online.

Këto aktivitete të ndërthurura sollën zhvillimin e disa rezultateve si:

- [fagen e projektit](#), e cila përmban një blog ku janë publikuar dëshmitë e nxënësve dhe mësuesve dhe lajmet kryesore të projektit;
- videot promovuese, që mund të përdoren edhe pas përfundimit të projektit, për të promovuar përvojat e lëvizshmërisë në vendet e Ballkanit Perëndimor;
- video udhëzimet, të krijuara me qëllim që të ofrojnë mbështetje dhe sugjerime praktike për organizatat dhe institucionet që dëshirojnë të fillojnë të menaxhojnë projekte ndërkombëtare të lëvizshmërisë;
- një seksion në platformën Moving Generation kushtuar projektit. Të gjithë partnerët e përfshirë në lëvizjet e nxënësve dhe 98 pjesëmarrësit që morën pjesë në raundin e fundit të nisjeve kishin akses në platformë dhe e përdorën atë për të shkëmbyer informacione të dobishme rreth përvojës së tyre të lëvizshmërisë;
- rishikimi nga kolegët, një metodologji e përdorur nga partnerët evropianë për të kryer një vlerësim dashamirës të aktiviteteve të kryera nga partnerët e Ballkanit Perëndimor dhe konsorciumet e tyre të lëvizshmërisë në AFP në vendet e zgjerim.

5. Rezultatet kryesore

Objektivi kryesor i projektit, përmirësimi i cilësisë së ofrimit të AFP-së në Ballkanin Perëndimor duke mbështetur dimensionin e tij ndërkombëtar dhe duke ofruar mundësi të lëvizshmërisë së të nxëniet, është arritur nga veprimet e përshkruara në kapitullin e mëparshëm.

Në paragrafin e mëposhtëm do të gjeni një përshkrim të rezultateve kryesore për grupin e synuar:

5.1. Skema e lëvizshmërisë të studentëve

Një skemë inovative e lëvizshmërisë e përshtatur për karakteristikat e zonës së BP është zhvilluar, testuar dhe integruar. Lëvizshmëritë kanë përfshirë studentë të AFP-së dhe të sapodiplomuarit për të përmirësuar kompetencat kryesore dhe aftësitë profesionale të nxënësve, duke plotësuar kështu boshllëkun e kompetencave dhe aftësive që nevojiten nga sektori i biznesit lokal dhe duke lehtësuar kalimin e tyre në tregun e punës. Në të njëjtën kohë, përvoja ndërkombëtare rriti ndërgjegjësimin e nxënësve të AFP-së të Bashkimit Evropian, veçanërisht në lidhje me konceptin e të nxëniet gjatë gjithë jetës, botën e dijes dhe qytetarinë aktive.

Për të siguruar qëndrueshmërinë e skemës së lëvizshmërisë, u përgatit dhe u vu në dispozicion për të gjithë praktikuesit nga Ballkanin Perëndimor, një paketë mekanizmesh se si të ngrihet me sukses një projekt lëvizshmërie që përmban praktikatat më të mira që rezultojnë nga faza e testimit.

Për më tepër, u analizuan dhe u diskutuan midis partnerëve nevojat dhe karakteristikat e sistemeve të AFP-së të çdo vendi dërgues. Organizimi përfundimtar i aktiviteteve mori parasysh rezultatet e analizës me qëllim zhvillimin të një programi të ardhshëm gjithëpërfshirës të lëvizshmërisë në AFP në Ballkanin Perëndimor.

465 nxënës nga BP-së përjetuan lëvizshmërinë e të nxëniet

278 shkolla të AFP-së në BP-së të përfshira

1 paketë mekanizmesh për menaxhimin e lëvizshmërisë së të nxëniet

5.2. Ngritja e kapaciteteve të stafit

Kompetencat e stafit të institucioneve të AFP-së në fushat e lëvizshmërisë ndërkombëtare, si dhe të menaxhimit dhe administrimit të brendshëm, metodologjisë së planifikimit dhe mësimdhënies të lëndëve profesionale janë përmirësuar përmes lëvizshmërisë të të nxënit.

Kjo është bërë e mundur falë aktiviteteve që synuan stafin dhe synuan takimet dhe shkëmbimet ndërmjet stafit të institucioneve të AFP-së dhe ofruesve të lëvizshmërisë dhe duke rritur mundësitë e formimit në punë për stafin e institucioneve të AFP-së, me fokus të veçantë në menaxhimin e projekteve të lëvizshmërisë, ECVET dhe metodologjitë novatore për mësimdhënien e lëndëve profesionale

Gjithsej 278 ofrues të AFP-së nga të gjitha 6 vendet e Ballkanit Perëndimor janë arritur dhe tani janë aktorë aktivë të procesit të krijimit të kulturës së lëvizshmërisë të të nxënit.

278 shkolla të AFP-së në BP të përfshira
208 mësues dhe anëtarë stafi nga BP-së të përfshirë

5.3. Integrimi i sistemit dhe zhvillimi i rrjetit me BE-në

Projekti mundësoi që të forcojë integrimin dhe ndërveprimin e komponentëve të ndryshëm të sistemit të AFP-së: shkollat, aktorët e biznesit, ofruesit e lëvizshmërisë dhe autoritetet lokale që kanë bashkëpunuar gjatë gjithë kohëzgjatjes së projektit në nivel lokal. Për më tepër, falë projektit, organizatat partnere nga vendet evropiane dhe të Ballkanit Perëndimor përmirësuan bashkëpunimin e tyre dhe kjo u lejoi atyre të krijojnë një rrjet palësh të interesuara me qëllim sigurimin e qëndrueshmërisë së skemave të lëvizshmërisë, edhe pas përfundimit të projektit.

Në veçanti shkollat AFP-së nga Serbia dhe Republika e Maqedonisë së Veriut - 2 vendet ku ishte e mundur të aplikohet për fondet Erasmus+ - aplikuan për projektet Erasmus të lëvizshmërisë dhe po vazhdojnë të dërgojnë nxënësit dhe stafin e tyre në vendet e BE-së. Nga ana tjetër, organizatat partnere nga Shqipëria dhe Bosnja Hercegovina vendosën të

fillojnë zhvillimin e nismave të Ndërkombëtarizimit @ Home, duke pritur nxënës dhe anëtarë stafi nga vendet e BE-së (shihni Shtojcën 1)

6. Metodologjia

Uniser ka 25 vjet përvojë në menaxhimin e projekteve të lëvizshmërisë të të nxënës në kuadër të programeve të BE-së, duke ndjekur objektivin e përgjithshëm për të lejuar të gjithë të rinjtë të kenë të paktën një përvojë lëvizshmërie gjatë rrugës së tyre të formimit. Gjatë viteve, Uniser ka zhvilluar një model të menaxhimit të projekteve të lëvizshmërisë dhe një platformë IT (Movingeneration) që lehtëson pjesëmarrjen e ofruesve të AFP-së që nuk mund të kishin akses në këto nisma, për shkak të mungesës së një rrjeti jashtë vendit, kohës, burimeve apo kompetencave të stafit të tyre. Në veçanti, Uniser mbështeti disa shkolla të AFP-së për të ndërtuar dhe menaxhuar aplikimet e Erasmus+ duke përdorur "qasjen e Konsorciumeve të Lëvizshmërisë", në të cilën disa shkolla u bashkuan për shkak të sektorit ose zonës së tyre gjeografike, zhvilluan një aplikim unik Erasmus+, duke bashkuar burimet dhe kontaktet e tyre për tu mundësuar studentëve dhe stafit të përfitojnë nga përvojat e lëvizshmërisë të të nxënës.

Ideja e INTERVET WB ishte transferimi i këtij modeli të suksesshëm në vendet jashtë BE-së, duke lejuar organizatat partnere të fitojnë kompetenca për të angazhuar institucionet e AFP-së nga i gjithë vendi dhe t'u ofrojnë studentëve të tyre përvoja të lëvizshmërisë së të nxënës të bazuar në punë jashtë vendit, por edhe të përfshijnë mësuesit dhe menaxherët e tyre në aktivitetet e ngritjes së kapaciteteve (formimi në punë dhe shkëmbimi i praktikave më të mira).

Për të zhvilluar sistemin e skemës së lëvizshmërisë, partneriteti filloi nga një analizë e kontekstit të AFP-së në çdo vend të Ballkanit Perëndimor, me një fokus të veçantë në mënyrën se si është strukturuar, tiparet kryesore, sfidat dhe ligjet dhe rregullat që rregullojnë lëvizshmërinë ndërkombëtare. nëse ekziston). Nisur nga kjo analizë, partnerët hapën kanale zyrtare të komunikimit me autoritetet vendore për të gjetur një mënyrë ligjore për të njohur eksperiencat e lëvizshmërisë gjatë arsimimit të nxënësve.

Pas analizës dhe pas vendosjes së kontaktit të parë me institucionet, u hapën thirrjet e para për pjesëmarrës në vendet dërguese. Çdo partner nga Ballkani Perëndimor promovoi mundësinë midis shkollave të AFP-së në rrjetet e tyre dhe organizoi evente për t'u

shpjeguar shkollave kuadrin ligjor kombëtar në lidhje me përvojat e lëvizshmërisë së të nxëniet në kuadër të INTERVET.

Uniser, i mbështetur nga të gjithë partnerët lokal, u kujdes për përzgjedhjen dhe përgatitjen e nxënësve dhe stafit pjesëmarrës në lëvizshmëritë. Për më tepër, çdo partner lokal ishte i përfshirë në të gjitha fazat e menaxhimit të lëvizshmërisë, duke fituar eksperiencë se si të udhëzojë dhe monitorojë nxënësit, si të menaxhojë projektin dhe partneritetin dhe si të trajtojë të gjitha dokumentet dhe çështjet e administrimit. Falë këtyre viteve të bashkëpunimit, ofruesit e AFP-së të çdo vendi tani janë në kontakt dhe mund të bashkëpunojnë më njëri tjetrin. Ata dinë të përgatisin dhe menaxhojnë një projekt, kanë zhvilluar një rrjet më të gjerë në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar.

Për të lehtësuar punën e organizatave në Ballkanit Perëndimor në menaxhimin e aktiviteteve të lëvizshmërisë dhe në shkëmbimin e informacionit me rrjetin e tyre të shkollave, është krijuar një hapësirë brenda platformës Movingeneration që u lejon organizatave dhe institucioneve partnere të:

- Planifikojnë flukset e lëvizshmërisë së bashku me partnerët pritës;
- Zgjidhin pjesëmarrësit në internet;
- Ndajnë informacionin me pjesëmarrësit përmes platformës;
- Ndajnë me partnerët pritës informacion rreth buxhetit dhe datave të lëvizshmërisë;
- Mbajnë të gjitha të dhënat e lëvizshmërisë në një vend të sigurt.

Movingeneration është përdorur vetëm për raundin e fundit të mobiliteteve, megjithatë është një mjet i dobishëm që të gjitha organizatat dhe institucionet partnere do ta përdorin për çdo projekt lëvizshmërie vijues, të financuar nga Erasmus+ ose me fonde të tjera.

Modeli i Konsorciumit dhe mjetet e TI-së të zhvilluara, të cilat ende sot po përmirësohen dhe përditësohen, përdoren tani në të gjitha vendet e Ballkanit Perëndimor dhe lejojnë çdo vit pjesëmarrjen e një numri në rritje nxënësish të AFP-së në përvojat, që ndryshojnë jetën, të lëvizshmërisë në të gjithë Evropën.

7. Ndikimi

Falë projektit u bë e mundur të ketë një ndikim i rëndësishëm tek pjesëmarrësit e aktiviteteve të lëvizshmërisë (nxënës dhe staf i AFP-së).

Nga ana e nxënësve, mundësitë e lëvizshmërisë kanë ndikuar si në aspektin e punësueshmërisë më të lartë po ashtu në ndërgjegjësimin ndaj BE-së. Përvojat e bazuara në punë jashtë vendit nxitën përvetësimin e kompetencave kyçe dhe kompetencave profesionale. Në veçanti projekti ka qenë për të gjithë pjesëmarrësit një mundësi e rëndësishme për të fituar vetWBesim dhe për të programuar të ardhmen e tyre sipas asaj që kanë mësuar gjatë përvojës jashtë vendit.

Lëvizshmëritë afatshkurtra të nxënësve:
Zhvillimi i aftësive të reja profesionale: 4,1 mbi 5 mesatarisht
Zhvillimi i kompetencave të reja kyçe: mesatarisht 4,3 mbi 5
Lëvizshmëritë afatgjatë të nxënësve :
Zhvillimi i aftësive të reja profesionale: mesatarisht 3,5 mbi 5
Zhvillimi i kompetencave të reja kyçe: mesatarisht 4,1 mbi 5

4

Nga ana e mësuesve dhe stafit të institucioneve të AFP-së, kompetencat e fituara mbulojnë fushën e menaxhimit të projekteve të lëvizshmërisë ndërkombëtare, si dhe planifikimin dhe metodologjinë e mësimdhënies të lëndëve profesionale. Është e rëndësishme të përmendet se ky është një rezultat i rëndësishëm duke pasur parasysh se në përgjithësi të gjitha aktivitetet e trajnimit ishin në gjuhën angleze dhe se kishte një pengesë të fortë gjuhësore për mësuesit dhe stafin (sidomos mësuesit e lëndëve profesionale).

Në mënyrë të tërthortë, projekti solli një ndryshim të rëndësishëm në sistemet e AFP-së të vendeve Ballkanike të përfshira. Investimi masiv në aktivitetet e ndërtimit të kapaciteteve gjeneroi një ndryshim nga situata fillestare e stafit e AFP-së në Ballkanin Perëndimor. Ata fituan njohuri mbi të gjitha aspektet e lëvizshmërisë: menaxhimin e projekteve (KA1), integrimin e aktiviteteve ndërkombëtare në metodologjinë e tyre të mësimdhënies, si dhe më shumë njohuri rreth programit Erasmus+, ECVET dhe mekanizmave të tij. Të gjitha organizatat partnere të Ballkanit Perëndimor, në kontakt të ngushtë me aktorët dhe autoritetet vendore dhe kombëtare në fushën e arsimit, kanë zhvilluar ekspertizën dhe kontaktet për të zbatuar risi të rëndësishme në sistemet kombëtare të AFP-së, duke përshpejtuar procesin e reformimit që është në rrugë e sipër që ato t'i bashkohen me Bashkimin Evropian.

E fundit, por jo më pak e rëndësishme, INTERVET WB ishte një gur themeli i rëndësishëm për të forcuar bashkëpunimin mes vendeve të BE dhe vendeve të zgjerimit në fushën e AFP-së.

⁴Vetwvlërësimi i pjesëmarrësve, pyetësori përfundimtar i plotësuar nga 15 nxënës të LT dhe 192 nxënës të ST.

8. Përfundime dhe rekomandime

Zbatimi i këtij projekti, si një nga iniciativat e para që pilotoi lëvizshmërinë e të nxënimit në BP, dhe nisja e tij në të njëjtën kohë me pandeminë e Covid-19, ishte shumë sfidues, por në të njëjtën kohë rezultatet e arritura janë shumë shpërblyese për të gjithë partnerët e përfshirë dhe për komunitetet lokale.

Këto janë mësimet kryesore të nxjerra që duam të ndajmë:

a. Lëvizshmëria jashtë Evropës: një mjet shumë i fuqishëm për t'u zhvilluar më tej

Si pikë e parë, është shumë e rëndësishme të ndërgjegjësohemi për nevojën e madhe të lëvizshmërisë së të nxënimit dhe ndikimin e saj pasues për sistemet e AFP-së jashtë Bashkimit Evropian. Të gjithë partnerët që tashmë punojnë me projektin Erasmus+ vunë re se, në vendet e Ballkanit Perëndimor që nuk mund të përfitonin më parë nga programe të tilla si Erasmus+, kjo lloj përvojë mund të sjellë një vlerë të madhe të shtuar për pjesëmarrësit dhe, në mënyrë refleksive, për komunitetet lokale.

Falë këtyre përvojave pozitive ne kemi marrë shumë shfaqje interesi nga shkollat e AFP-së në vendet e Ballkanit Perëndimor të gatshme të dërgojnë nxënësit e tyre jashtë vendit për një periudhë praktike. Megjithatë, duke qenë se Agjencitë Kombëtare të Erasmus+ janë të pranishme vetëm në Serbi dhe Maqedoninë e Veriut, është e pamundur që shumë prej tyre të marrin pjesë në program si organizata dërguese. Për këtë arsye, ne dëshirojmë të sugjerojmë përshpejtimin e procesit të krijimit të Agjencive Kombëtare në të gjitha vendet e Ballkanit Perëndimor, në mënyrë që t'u jepet mundësia të gjitha shkollave të Ballkanit Perëndimor të bashkëpunojnë lehtësisht me shkollat evropiane dhe kështu të mbështesin krijimin të një identiteti të BE-së dhe ndjenjës së përkatësisë.

b. Lëvizshmëria në AFP kundrejt lëvizshmërisë në Arsimin e Lartë: kushtojini vëmendje buxhetit

Një mësim tjetër i rëndësishëm që vjen nga menaxhimi i projektit lidhet me buxhetin. Për të llogaritur grantet e shpenzimeve të jetesës për nxënësit në thirrjet pilot, Komisioni ka vendosur të përdorë një sistem të ngjashëm me atë të përdorur për llogaritjen e granteve të Arsimin të Lartë në Erasmus+, kjo llogaritje solli grante për shpenzimet e jetesës 25-30% më të ulëta se ato të përdorura për lëvizshmëritë në AFP në vendet e BE-së.

Megjithatë, ky sistem nuk merr në konsideratë që nxënësit që marrin pjesë në projekte janë AFP, jo pjesëmarrës të Arsimit të Lartë, kështu që ata janë më të rinj dhe më pak autonom se ata të Arsimit të Lartë dhe kanë nevojë për mbështetje të konsiderueshme në organizimin e praktikës së tyre jashtë vendit. Për më tepër, ata shpesh vijnë nga sfonde ekonomike të vështira dhe nga vende me një kurs këmbimi të pafavorshëm, kështu që familjet e tyre nuk mund t'i mbështesin shumë financiarisht.

Për të gjitha këto arsye dhe për të garantuar një mundësi të barabarta në këto lloj përvojash, ne sugjerojmë, në thirrjet e ardhshme, të rekomandojmë përdorimin e sistemit të tarifave ditore të AFP-së dhe jo atë të Arsimit të Lartë.

Në përfundim, projekti INTERVET WB solli një kontribut të rëndësishëm në mbjelljen e farave të parë drejt kulturës së lëvizshmërisë të të nxënësve në vendet e BP.

Këto fara të vogla do të rriten shumë shpejt, do të lulëzojnë dhe do të përhapen në të gjithë kapacitetin e tyre për të pasuruar, inovuar dhe lidhur, duke çuar më tej zhvillimin ekonomik dhe duke promovuar vlera të përbashkëta në të gjithë vendet e zgjerimit.